

NADim og NAFun seminar

*Funksjonskrav og CEN-standarder i
vegsektoren*

10. November 2005

Implementering av kommende CEN-standarder

Leif Bakløkk

Statens vegvesen Vegdirektoratet

Hva innebærer de nye standardene?

- De nye standardene gjelder for produksjon / levering (ikke legging) av **varmblanda asfalt**.
- De nye standardene for **bindemidler** vil bli gjort gjeldende samtidig med at asfaltstandardene trer i kraft (disse har vært praktisert i noen tid allerede).
- Standardene legger opp til **CE-merking** av asfaltmassene og krav til "**Factory Production Control**".
- Denne omleggingen vil kreve et stort arbeid både på byggherresiden, hos entreprenørene og de andre som fra forskjellige hold er involvert i dette.

Viktige milepæler

- 1. april 2006 – De offisielle standardene blir tilgjengelige.
- 1. januar 2007 – Det nye systemet **kan** tas i bruk.
- 1. januar 2008 – Det nye systemet **skal** tas i bruk.

I praksis har vi nå inntil 2,5 år på å få dette i orden, men dette er **ikke god tid!**

Hovedpunkter for hva som må gjøres med implementeringen

- Vegdirektoratet må tilpasse spesifikasjonene og kravene i HB 018, samt konkurransegrunnlaget for asfaltkontraktene.
- Standardene må/bør gjøres tilgjengelige på norsk.
- Teknisk kontrollorgan må oppnevnes.
- Entreprenørene må bli "sertifiserte", og foreta typetesting av sine asfaltresepter.

Hvilket ansvar har de enkelte

- **Statens bygningstekniske etat** (BE) er overordnet tilsynsmyndighet og ansvarlig for implementering og etterlevelse av byggevaredirektivet i Norge. BE godkjenner/utnevner også teknisk kontrollorgan.
- **Kontrollrådet for betongprodukter** eller andre kan bli teknisk kontrollorgan og skal følge opp de som skal produsere/levere asfalt (dvs. typegodkjenne resepter / CE-merking og "godkjenne" asfaltverkene /"Factory Production Control")

Hvilket ansvar har de enkelte forts.

- **Standard Norge** har ansvar for oversettelse og utgivelse av standardene, og innarbeiding i NS 3420.
- **Vegdirektoratet** må ta stilling til hvilke testmetoder og krav Statens vegvesen skal stille innenfor det nye systemet, og innarbeide dette i vegbyggingsnormalene.
- **Entreprenørene** må sørge for å bli "sertifisert" (FPC-godkjenning) og foreta typetesting (CE-merking) av sine asfaltresepter.

Hvilke utfordringer står vi over for?

- Spesifisering av massetyper etter de nye standardene krever en del arbeid, men bør stort sett gå greit.
- Wheel-track trenger vi å bygge opp kunnskap og dokumentasjon om.
- Bruk av mobile verk vil kreve at det tas spesielt hensyn til tidsaspektet.
- Det blir en utfordring å sette gode / riktige krav til de nye metodene.

Hva har vi av dokumentasjon og erfaringer å støtte oss på så langt?

- PROKAS – Utprøving og dokumentasjon av nye målemetoder.
- Vegdirektoratet: Notat om dokumentasjon av steinmaterialer til vegformål (ØM).
- ATI: Notat om tilpasning av spesifikasjonene i HB 018 til harmoniserte europeiske standarder.
- Erfaringer fra implementering av steinstandarder.

Nordisk koordinering og samarbeid?

- Parallell aktivitet i de andre nordiske landene pågår.
- Seminar på Island 28. – 29. september 2006 i NVF-regi (I regi av utvalg 33 og 34, og de nasjonale speilgruppene for CEN/TC 154 og CEN/TC 227 vil bli invitert).
- Samordning av krav, undersøkelser og dokumentasjon?

Tidsplan – Videre arbeid

År =>	2005		2006				2007				2008
Kvartal =>	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.
↓ Oppgave ↓											
Avklaring av frihetsgrader etc.		Yellow	Red								
Informasjon til bransjen		Green	Green	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Red	
Utpeking av kontrollorgan		Green	Yellow	Red							
Prinsipielle valg		Green	Yellow	Red							
Innkjøp av evt. nytt utstyr. Etablering av kravnivåer. Nye massespesifikasjoner			Green	Green	Green	Green	Green	Yellow	Red		
Oversetting av standarder				Green	Green	Yellow	Red				
Utarbeide system for FPC					Green	Green	Green	Green	Yellow	Red	
Sertifisering i henhold til FPC						Green	Green	Green	Green	Yellow	Red
Typetesting av resepter									Green	Yellow	Yellow

Milepæler

Hvem arbeider med dette i Vegdirektoratet

- Øystein Myhre (CEN/TC 227 og HB 018).
- Sigmund Dørum (WG1 "Bituminous mixtures").
- Torbjørn Jørgensen (CEN/TC 336 – Bituminous binders og WG 1).
- Nils Uthus – Bliir sentral i det videre arbeidet.

Videre arbeid - Vegdirektoratet

- Avklaring av uklarheter, frihetsgrader etc.
- Kontakt / møte med de andre nordiske kontaktene i CEN-arbeidet.
- Møte med de "andre ansvarlige" i Norge.
- Seminar/work-shop for å informere og diskutere aktuelle problemstillinger med det norske fagmiljøet den 31. januar 06
- Opprette en rådgivende gruppe for Vegdirektoratet for implementering av de nye standardene (deltakere med teknisk kompetanse og/eller laboratorium).

Takk for oppmerksomheten!

